

NEBOJŠA ŠARKIĆ,
MILAN POČUČA

JEMSTVO

UOPŠTE O JEMSTVU

Terminološki posmatrano jemstvo je u pravu prihvaćeno kao pravni institut u kome neko lice "jemči" ili garantuje da će se nešto desiti, da će neko nešto učiniti i najčešće da će neko nešto platiti. Dakle, jemstvo je garancija koju može dati treće lice za nosioca obaveze, ali jemstvo se može tretirati i kao obaveza samog dužnika (fizičkog ili pravnog lica) da će nešto učiniti ili platiti.

Pod pojmom jemstva u imovinskom pravu podrazumeva se najčešće situacija kada treće lice preuzima da ispuni dospelu obavezu dužnika. Treće lice koje se obavezalo da isplati obavezu ako je dužnik ne ispuni naziva se jemac. Dužnik za koga jemac garantuje da će ispuniti obavezu naziva se glavni dužnik. Svrha je u obezbeđenju poveriočeve tražbine. Ako glavni dužnik ne ispuni svoju obavezu poverilac ima pravo da njegovo ispunjenje traži od jemca. Jemac odgovara poveriocu za ispunjenje dužnikove obaveze svom svojom imovinom kao i glavni dužnik. Zbog toga i spada u kategoriju lično pravnih ili obligaciono pravnih sredstava plaćanja tražbine.

Dr Nebojša Šarkić, profesor, Pravni fakultet Univerziteta Union, Beograd.

Dr Milan Počuča, profesor, Pravni fakultet Univerziteta privredna akademija, Novi Sad.

Jemac ne preuzima dužnikov dug. Jemac se samo pojavljuje kao sporni dužnik uz glavnog dužnika. Glavni dužnik odgovara poveriocu za svoj dug a jemac za tuđi.

Jemac se može konstituisati na osnovu zakona ili na osnovu ugovora. Zakonski jemac je retkost i predviđa se u cilju obezbeđenja opravdanih državnih potraživanja¹. Mnogo češći vid je ugovorno jemstvo koje se zaključuje posebnim ugovorom o jemstvu.

Kod jemstva postoje tri odnosa i to: odnos poverilaca i glavnog dužnika, odnos poverioca i jemca i odnos glavnog dužnika i jemca. Poverilac se u tom odnosu ne može ponašati tako da jemcu nanese štetu. Isto tako ni glavni dužnik se ne može ponašati u tom odnosu za štetu jemca npr. ne može se odreći stavljanja objektivnih prigovora i treba da obaveštava jemca o svim promenjenim okolnostima.

Odnos poverioca i jemca daje poveriocu ista prava prema jemcu koja ima i prema glavnom dužniku. Pojam jemstva koristi se i u krivičnom postupku što podrazumeva obezbeđenje prisustva okrivljenih ili neku drugu procesnu radnju. Jemstvo se takođe spominje i u prekršajnom postupku kao obaveza poštovanja nekog naloga ili pak garancija da će se neka obaveza (najčešće plaćanje) izvršiti.

Radi boljeg razumevanja pojma jemstva u izvršnom postupku moramo da spomenemo još dva propisa. To su odredbe Zakona o vanparničnom postupku² koje predviđaju mogućnost sudskog depozita³ kao i odredbe Zakona o javnim beležnicima⁴.

Polaganje predmeta u sudski depozit u našem pravu regulisano je vanparničnim postupkom, propisom procesnog karaktera u kome je predviđeno koji predmeti mogu biti predmet sudskog depozita, zatim nadležnost suda kao i postupak prijema i predaje stvari u sudski depozit. Ovim postupkom nisu propisani uslovi i slučajevi predaje stvari u sudski depozit nego je to određeno opštim odredbama "kada je to zakonom ili drugim propisom predviđeno". Propisi materijalno pravne prirode koji predviđaju predaju stvari i koji će se primenjivati u javnobeležničkom postupku takođe su: Zakon o obligacionim odnosima, Zakon

o trgovačkom brodarstvu, Zakon o vanparničnom postupku. Ipak najveći deo odredaba o sudskom depozitu uređen je Sudskim poslovnikom⁵ a odnosi se na rad sudova. Takođe, ove odredbe treba gledati i u kontekstu odredaba Zakona o vanparničnom postupku kojim je regulisano pitanje mogućnosti otvaranja sudskog depozita, korišćenja sudskog depozita, te naprosto sudskih ovlašćenja u vođenju i upravljanju depozitom.

Takođe treba reći da se korišćenje depozita, osim u osnovnim sudovima primenjuje i u privrednim sudovima prvog stepena. Prema odredbama Zakona o vanparničnom postupku u privrednim sporovima takođe se radi ispunjenja neke obaveze plaćanja, predaje i drugog pravnog posla može otvoriti sudski depozit.

Pojedine odredbe koje se odnose na odredbe o čuvanju popisane stvari, ovlašćenju lica kome je stvar data na čuvanje, takođe se mogu koristiti i shodno odredbe Zakona o izvršenju i obezbeđenju.

Već smo rekli da se i odredbe Zakona o javnim beležnicima mogu shodno primenjivati u ovoj materiji. Naime, dejstvo javnobeležničkog depozita izjednačeno je sa sudskim depozitom. Međutim, razlika koja se ispoljava kod sudskog i javnobeležničkog depozita jeste u tome što do pokretanja postupka otvaranja sudskog depozita dolazi zato što jedna strana ne izvrši obavezu, a pokreće se kada je za to zakonom ispunjen uslov. To pak omogućava prinudno ostvarivanje obaveze. Javnobeležnički depozit ima za svrhu da zaštiti ugovorne strane od rizika neispunjenja obaveze i to u fazi zaključivanja ugovora, gde je izražena slobodna volja ugovornih strana tako da do prinudnog ispunjenja obaveze može doći jedino pokretanjem sudskog postupka. Suštinske razlike postoje u načinu pružanja zaštite strankama, te sud može naložiti prijem u sudski depozit stvari, novca, vrednosti i papira ili isprava kada se tome protivi druga strana. Međutim, ova razlika ne ispoljava se uvek zbog zadržavanja nadležnosti suda kada se ova nadležnost ispoljava kao konkurentna kod čuvanja isprava kao što je na primer deponovanje zaveštanja.

ANALIZA NORMATIVNOG SUPSTRATA

Zakon o izvršenju i obezbeđenju⁶ čak u 31 članu spominje pojam jemstva u različitim oblicima. Nažalost, kao i u prethodnim zakonskim rešenjima i postojeći Zakon o izvršenju i obezbeđenju ne daje precizno odgovor na to šta podra-

¹ Zakonsko jemstvo nastaje neposredno na osnovu odredaba posebnih zakona. Ova vrsta jemstva najčešće je ograničena po obimu. Na zakonsko jemstvo se *mutatis mutandis* primenjuju pravila ugovornog jemstva.

² "Službeni glasnik SRS", br. 25/82 i 48/88, "Službeni glasnik RS", br. 46/95 – dr. zakon, 18/2005 – dr. zakon, 85/2012, 45/2013 – dr. zakon, 55/2014, 6/2015 106/2015 – dr. zakon.

³ Vidi članove 211-224. Zakona o vanparničnom postupku.

⁴ Službeni glasnik RS, br. 31-2011, 85-2012, 19-2013, 55-2014 – dr. zakon, 93-2014 – dr. zakon, 121-2014, 6-2015 i 106-2015.

⁵ Službeni glasnik RS", br. 110/2009, te 19/2012.

⁶ "Službeni glasnik RS", br. 106/2015 i 106/2016 – autentično tumačenje.

zumeva pod pojmom jemstva niti daje preciznu razliku između jemstva i drugih oblika zaštite.⁷

Centralna odredba koja reguliše pitanje jemstva u novom Zakonu o izvršenju i obezbeđenju jeste odredba člana 35. Ona je smeštena u deo prvi "Osnovne odredbe" i nažalost ne ispunjava očekivanja preciznog definisanja pojma jemstva, te odnosa jemstva kao garancije potraživanja poverioca, eventualnog polaganja jemstva kao prava trećih lica ili otklanjanje sumnji u neke druge probleme o kojima će kasnije biti reči.

Ako je jemstvo moguće ono se može položiti u gotovom novcu (dinarima ili stranoj valuti). Ovaj novac se može položiti u depozit suda ili javnog izvršitelja koji sprovodi izvršenje. Depozit služi kao mera obezbeđenja zaštite prava izvršnog poverioca.

Zakon predviđa da se samo uz saglasnost izvršnog poverioca jemstvo može položiti u nekom drugom obliku kao što su bankarske garancije ili hartije od vrednosti. Saglasnost poverioca je takođe neophodna i kada se radi o dragocennostima ili pokretnim stvarima čija je vrednost lako utvrdiva. Takođe zakon predviđa da se lako i brzo može sprovesti unovčenje vrednosnih papira ili pokretnih stvari što je naravno razumljivo ako polazimo od načela efikasnosti u izvršnom postupku kao i načela procesne ekonomije.

Izvršni dužnik stiče založno pravo po osnovu same zakonske norme nad stvarima ili vrednostima koje su stavljene u depozit. Zakon sasvim razumljivo pravi i razliku kada se radi o jemstvu u izvršnom postupku ili u postupku obezbeđenja. Takođe Zakon utvrđuje posebno pravo koje je dato javnom izvršitelju koji posebnim rešenjem može odrediti protivnoj stvari naknadu štete ili dodatne troškove postupka koji su povezani sa radnjama zbog kojeg je položeno jemstvo.

⁷ N. Šarkić, U knjizi Građanski izvršni postupak PSUB, Beograd, 2005, str. 76 "... Ipak analizom propisa iz ove oblasti utvrdili smo da zakonodavac nije precizno iznijansirao pojmove u ovoj oblasti, pa se tako koristi nekoliko termina koji mogu stvarati određene probleme u primeni. Tako na primer: zakonodavac koristi osim osnovnog termina "jemstvo", i termine "depozit", "položio" i "obezbedio". S obzirom da neki od ovih pojmova u pravnoj nauci ili uopšte u nauci imaju različita značenja smatrali smo da je neophodno najpre da objasnimo značenje pojma kako bismo došli do pravog značenja pojma u Zakonu o izvršnom postupku..." N. Šarkić, M. Nikolić, Komentar Zakona o izvršnom postupku ("Službeni glasnik", Beograd, 2009...) "Zakon o izvršnom postupku afirmisao je jemstvo kao vid sredstava obezbeđenja. Zakon je predvideo da se jemstvo polaže u gotovom novcu ili devizama, a samo uz saglasnost izvršnog poverioca i drugim oblicima kao što su hartije od vrednosti ili neka dragocenost. Afirmacija jemstva je sasvim sigurno dobra stvar jer se u svim ovim slučajevima kada se izvršni postupak iz kojeg razloga može dovesti u pitanje odlaganje ili odlučivanje po nekoj od procesnih radnji zaštita poverioca se mora obezbediti. Najbolji vid zaštite poverioca upravo jeste kada se iznos koji u potpunosti ili delimično odgovara iznosu potraživanja može negde obezbediti bilo stavljanjem iznosa novca ili vrednosti u sudski depozit u bančin sef ili na neki sličan način kod trećeg lica..."

Ovim rešenjem a po predlogu strane koja je podnela predlog određuje se šteta ili troškovi postupka i oni će se takođe uračunati u okviru namirenja iz položenog jemstva. Protiv ovog donetog rešenja zakonodavac predviđa podnošenje prigovora kao pravnog leka.

Zakon predviđa jemstvo i u odredbi člana 112. kada ne može da se zahteva da se izvršenje utvrdi nedozvoljenim. Zakon predviđa pravo suvlasnika da zahteva da mu se stvar ustupi pod uslovom da položi jemstvo u visini udela izvršnog dužnika na stvar. Žalba kojom izvršni poverilac pobija celo rešenje o usvajanju predloga za protivizvršenje, ili deo rešenja kojim je obavezan da izvršnom dužniku vrati što je primio, odlaže izvršenje dela rešenja kojim se određuje sredstvo i predmet izvršenja samo ako sada pak izvršni poverilac uz žalbu položi jemstvo u visini potraživanja izvršnog dužnika. U članu 122. uređuje se pitanje odlaganja izvršenja na predlog izvršnog dužnika. Po našem mišljenju sasvim razumljivo zakonodavac predviđa da se na predlog izvršnog poverioca od strane javnog izvršitelja može usloviti odlaganje polaganjem jemstva od strane izvršnog dužnika. Zakon je ovu obavezu izvršnog dužnika relativizovao pravom da se izvršni dužnik oslobodi te obaveze ako bi polaganjem jemstva dovelo izvršnog dužnika ili članove njegove porodice u tešku oskudicu. Naravno da je sam pojam teške oskudice prilično širok i fleksibilan, te ostavlja brojne mogućnosti za procesne zloupotrebe.

U članu 127. institut jemstva koristi se kao mogućnost da izvršni poverilac traži nastavlanje odloženog izvršenja. Naime, zakon predviđa da ako izvršni poverilac učini verovatnom da su prestali razlozi za odlaganje ili ako položi jemstvo. Zakon ne govori o kojoj se vrsti jemstva radi, ali smatramo da se ovde mogu koristiti opšti pojmovi o jemstu u pogledu prirode jemstva i naravno obima koji bi trebalo da je približan procenjenoj vrednosti izvršne tražbine.

U Glavi prvoj – Izvršenje na nepokretnostima, ZIO spominje jemstvo u čak osam članova (članovi 170, 173, 175, 176, 182, 185, 204. i 213).

Zakon predviđa da imaoci prava preče kupovine bilo da se radi o zakonskom pravu preče kupovine i ugovornom pravu preče kupovine imaju obavezu polaganja jemstva kao i sva druga lica.

Zakon predviđa i uređuje sadržinu zaključka o prodaji nepokretnosti na javnom nadmetanju. Predviđeno je osam obaveznih tačaka koje mora sadržati ovaj zaključak. Između ostalog to je i iznos jemstva koji se plaća, kao i rok u kome se polaže i kome se jemstvo polaže.

Čini nam se da je posebno interesantna odredba člana 175. koja uređuje pitanje polaganja jemstva za učešće na javnom nadmetanju. Ovo sa razloga jer se odredbe kojima se uređuje pitanje javnog nadmetanja koriste i u nekim drugim zakonima u kojima se vrši prodaja stvari ili prava. Zakon predviđa da jemstvo iznosi desetinu procenjene vrednosti nepokretnosti. Naredni član 176. predviđa

da se javno nadmetanje može održati i u prisustvu samo jednog lica koje je položilo jemstvo a koje ne spori da je mogući ponudilac pa iako ne stavi ponudu (jedan ponudilac).

Odredbom člana 182. uređeno je pitanje vraćanja i zadržavanja položenog jemstva kod javnog nadmetanja.

Posebno zakon uređuje pitanje prodaje nepokretnosti neposrednom pogodbom. Tako u se u članu 185. predviđaju slučajevi prodaje nepokretnosti neposrednom pogodbom, te se u stavu 3. ponavlja već izneto rešenje da se jemstvo, u iznosu desetog dela procenjene vrednosti nepokretnosti polaže neposredno pre zaključenja ugovora o prodaji.

Javni izvršitelj može na predlog lica čije je potraživanje osporeno da uslovi odlaganje donošenja zaključka o namirenju i namirenju osporenog potraživanja polaganjem jemstva na štetu koje ovo lice može pretrpeti zbog odlaganja namirenja. Ovde važe opšta pravila o jemstvu. Ipak čini se da je sa stanovišta pravne tehnike naslov iznad člana 204. potpuno neprikladan. On se označava kao "Polaganje jemstva" što je uostalom slučaju svim drugim situacijama kada se jemstvo mora položiti. Dakle potpuno je nejasno zašto ovaj član nosi naslov "Polaganje jemstva" kada je to obaveza i u brojnim drugim zakonskim odredbama, te bi sve one mogle nositi identičan naslov.

Odredba člana 213. je poslednja odredba u kojoj se spominje jemstvo u Glavi "Izvršenje na nepokretnostima". Ona je interesantna zbog uređivanja pitanja načina sprovođenja izvršenja kod zajedničke prodaje. Sa stanovišta jemstva ona nema nikakvog efekta jer se samo spominje kao jedna od faza u zajedničkoj prodaji te shodnoj primeni odredaba koje se inače primenjuju u ovom postupku.

U Glavi drugoj – "Izvršenje na pokretnim stvarima" jemstvo se spominje u sledećim slučajevima: Donošenje zaključka o prodaji pokretnih stvari, sadržina zaključka o prodaji pokretnih stvari i odredbe o shodnoj primeni odredaba u javnom nadmetanju kod prodaje nepokretnosti. Odredba člana 242. uglavnom objašnjava ceo problem jer se zakonodavac opredelio da se shodno primenjuju odredbe o javnom nadmetanju kod prodaje nepokretnosti pa se pitanje polaganja jemstva, povraćaja jemstva i sl. uglavnom reguliše u napred naznačenim odredbama o prodaji nepokretnosti.

Predmet člana 266. je zaplena potraživanja obezbeđena ručnom zalogom ili jemstvom. Zakon predviđa obavezu na strani javnog izvršitelja da naloži dužniku izvršnog dužnika da se u propisanom roku od pet dana od dana dostavljanja rešenja o izvršenju izjasni da li i u kom iznosu priznaje potraživanje, da li je voljan da potraživanje namiri i da li je njegova obaveza uslovljena ispunjenjem neke druge obaveze. Ovo izjašnjenje ima za cilj da se utvrdi pravno, suštinski, kvalitet potraživanja izvršnog dužnika. Izjašnjenje dužnika izvršnog dužnika se odmah do-

stavlja izvršnom poveriocu ako se dužnik izvršnog dužnika nije izjasnio odnosno propustio rok za izjašnjenje.

U delu kojim Zakon o izvršenju i obezbeđenju utvrđuje prenos novčanog potraživanja izvršnog dužnika u tri slučajeva uređuje se pitanje jemstva. Zato odredbe člana 275. koje govore o prenosu nedeljivog potraživanja kada je jedan izvršni poverilac, člana 276. "Prenos nedeljivog potraživanja kada je više izvršnih poverilaca" i odredbu člana 277. "Obaveza izvršnog poverioca i izvršnog dužnika", treba čitati u kontinuitetu. U sva tri slučaja Zakon predviđa polaganje jemstva kao meru obezbeđenja, te zaštite potraživanja što nam se čini opravdanim.

Odredba člana 279. je nešto specifičnija. I ovde se uređuje prenos novčanog potraživanja radi naplaćivanja – te i ovlašćenja izvršnog poverioca. Ova zakonska odredba propisuje dvostruki režim u pogledu prava i obaveza izvršnog poverioca u postupku prenosa novčanog potraživanja.

Zakon reguliše i pitanje naplate veće od potraživanja izvršnog poverioca kod nedeljivog potraživanja i to odredbom člana 285.

U delu kojim se uređuje izvršenje novčanih potraživanja na finansijskim instrumentima, udelima u privrednim društvima i hartijama od vrednosti jemstvo se spominje samo u odredbi člana 324. Zakon predviđa u slučaju da je potraživanje izvršnog poverioca manje od potraživanja koje se prenosi obavezno da pre prenosa izvršni poverilac položi jemstvo kod javnog izvršitelja, s tim da će se višak predati javnom izvršitelju.

Glava deveta Zakona o izvršenju i obezbeđenju uređuje pitanje izvršenja na potraživanju izvršnog dužnika da mu se preda nepokretnost ili predaju ili isporuču pokretne stvari. Tako Zakon u odredbi člana 329. reguliše pitanje deljivih i nedeljivih predmeta obaveze dužnika izvršnog dužnika. Ako je pak nesrazmera između iznosa potraživanja i većeg dela potraživanja koje se mora obezbediti jemstvom onda se čini da se takvo izvršenje neće sprovoditi jer je neracionalno.

Odredbe koje regulišu pitanje izvršenja odluka o deobi suvlasničkih stvari razvrstane su u četiri člana. Tu se reguliše pitanje mesne nadležnosti za sprovođenje izvršenja, fizička deoba stvari, deoba prodajom stvari, te troškovi samog izvršnog postupka. U odredbi člana 388. koji reguliše pitanje deobe prodajom stvari Zakon predviđa da izvršni dužnik može da kupi stvar a u postupku prodaje stvari ne plaća jemstvo. Deo šesti Zakona o izvršenju i obezbeđenju uređuje pitanje obezbeđenja. Glava prva dela šestog uređuje pitanje opštih pravila, te se pod odlučivanjem u predlogu za obezbeđenje predviđa da je sud isključivo nadležan da u postupku obezbeđenja donosi rešenje kao i zaključak o polaganju jemstva. Dakle inicijalni akt i zaključak o polaganju jemstva predstavljaju isključivu nadležnost suda u odnosu na kasniju dominantu ulogu javnog izvršitelja.

Kod prethodnih mera Zakon odredbom člana 440. uređuje pitanje pretpostavljene opasnosti po potraživanje. Zakonodavac predviđa da se u specifičnim slučajevima od strane suda može odrediti kao preduslov određivanja privremene mere polaganje jemstva. Odredbom stava 2. istog člana predviđeno je da se na predlog dužnika donošenje prethodne mere može usloviti polaganjem jemstva. Dužniku se mora dostaviti predlog za obezbeđenje da bi on eventualno predložio polaganjem jemstva. Ovakvom odredbom se na izvestan način u određenim situacijama efikasnost prethodne mere dovodi u pitanje.

U delu kojim se uređuju privremene mere zakon u dva člana uređuje pitanje jemstva. Tako se članom 451. predviđa jemstvo umesto privremene mere. Izuzetna zaštita i efikasnost koju jemstvo može dati poveriocu praktično se izjednačava sa donošenjem odluke o privremenoj meri. Suština je u tome da je poverilac zaštićen polaganjem jemstva. Takođe zakon predviđa da se polaganje jemstva umesto privremene mere može dozvoliti i po predlogu izvršnog dužnika koji se može dati pre ili posle određivanja privremene mere. Rešenje iz člana 451. je dopunjeno u odnosu na prethodna rešenja tako što se mere ne izvršavaju dok se jemstvo ne položi a regulisana je i posledica ne polaganja time što se postupak obustavlja.

Jemstvo može biti i uslov za određivanje privremene mere. Pored dužnika zakon predviđa da jemstvo može uplatiti poverilac. Svrha polaganja jemstva poverioca drugačija je od one kada jemstvo polaže dužnik. Ako poverilac nije učinio verovatnim postojanje potraživanja i opasnost da bi bez donošenja privremene mere naplata poveriočevog potraživanja bila osujećena ili znatno otežana sud može da se odredi prema tome donošenjem privremene mere odnosno uslovljavanjem iste i polaganjem jemstva.

Zakon je detaljno uredio i pitanje ovlašćenja i dužnosti javnih izvršitelja pa se tako odredbom člana 503. utvrđuje obaveza vođenja evidencije o postupcima izvršenja i obezbeđenja i finansijskom poslovanju. Ovde se u čak deset tačaka predviđa koje sve evidencije mora vršiti javni izvršitelj. U tački 5. se predviđa i evidencija o uplaćenom jemstvu i datumima uplate. Zakon predviđa da se evidencije o postupcima izvršenja i obezbeđenja i finansijskom poslovanju (pa samim tim i evidencija o uplaćenom jemstvu) vode u elektronskom obliku. Podaci iz nje unose se u centralnu bazu podataka koja je deo pravosudnog informacionog sistema Republike Srbije.

Nadzor nad radom javnih izvršitelja je višestruk. Stručni nadzor kao što je već rečeno vrši sud, dok nadzor nad zakonitošću rada obavlja Ministarstvo pravde kao i Komora javnih izvršitelja. Komora kao profesionalna organizacija vrši nadzor nad radom javnih izvršitelja, a u okviru delokruga poslova koje obavlja shodno članu 513. Zakona. Komora je obavezna da najmanje jedanput u dve godine po službenoj dužnosti a može i po osnovu vanrednog nadzora, izvršite nad-

zor nad radom izvršitelja. Tako se između ostalog predviđa da se nadzor vrši vezano za unošenje podataka o uplatama te raspolaganju stvarima, novcem, uplatama na ime jemstva, priznanica za naplaćene iznose na ime naknade za rad i naknade troškova javnog izvršitelja i sl.

ZAKLJUČAK

Čini nam se da je dobro što novi ZIO češće koristi institut jemstva.

Nažalost, i odredbe o jemstvu, kao i čitav zakon, pate od problema jezičke nepreciznosti i prenormiranosti. Smatramo da je u uvodnom delu trebalo detaljno objasniti pojam jemstva pre svega kao mere obezbeđenja i dati osnovna svojstva u pogledu njegove sadržine. Čini nam se da bi to olakšalo kasnije upotrebu ovoga pojma kada se npr. govori o: pravu ili obavezi izvršnog poverioca da polaže jemstvo, pravu ili obavezi izvršnog dužnika ili trećeg lica da polaže jemstvo.

Takođe, kao nedostatak i ocenjujemo činjenicu da Zakon nije uredio pitanje razlike u korišćenju sudskog depozita (prema pravilima Zakona o vanparničnom postupku kao potencijalno obezbeđenje potraživanja), polaganje jemstva u svim oblicima (primenom odredaba Zakona o javnom beležniku), te polaganja jemstva u izvršnom postupku koje se može položiti ili kod suda ili kod javnog izvršitelja (u zavisnosti od nadležnosti za sprovođenje izvršenja). Nažalost zakonodavac ne govori ništa ni o mogućoj konkurenciji različitih oblika jemstva (npr. ukoliko i izvršni dužnik i treća lica imaju spor oko vlasništva nad nekom stvari ili pravu koje je predmet izvršnog postupka, te i izvršni dužnik i treće lice polože jemstvo u različitim vidovima – izvršni dužnik kod javnog izvršitelja koje sprovodi izvršenje a treće lice kod javnog beležnika i sl).

Moramo izneti naš stav da broj zakonskih odredaba nije i garant sadržine te kvalitetnog uređenja određenog pravnog instituta ili određene oblasti. Iako je broj odredaba u novom ZIO kojima se uređuje pitanje jemstva veoma veliki, čini nam se da ovo pitanje nije najsrećnije regulisano i da će u praksi stvarati probleme.⁸

⁸ O konkretnim rešenjima jemstva, videti detaljnije knjiga prva, Komentar Zakona o izvršenju i obezbeđenju, obrazloženja uz članove: 35, 112, 117, 122, 127, 170, 173, 175, 176, 182, 185, 204, 213, 237, 238, 242, 266, 275, 276, 277, 279, 285, 324, 329, 388, 419, 440, 451, 452, 503. i 524.